

Bränningsplan Kittelfältets naturreservat 2020, Filipstads kommun

Detaljunderlag och kartor för bränningens genomförande

Bränningsobjektet är beläget på Brattforsheden vid Stegelviken. Infart från väg 63 ca 3,5 km väster om Brattfors. Följ vägskyltning till reservatets södra parkering in till vänster strax efter att du svängt av från väg 63. Från den södra parkeringen är det ca 550 m att promenera norrut längs vandringsleden till bränningsområdet. Det går också att komma till området från den norra reservatparkeringen (också skyltad vid väg), därifrån är det ca 1 km att gå om man inte har bomnyckel **Uppdatering 2020-04-20: Bommen är inte låst, bara stängd**. Det är förbjudet för allmänheten att framföra motorfordon i naturreservatet, eventuella besökare måste därför använda de ordinarie reservatparkeringarna.

Tillfart med fordon är endast möjligt från norr (bron över bäcken i sydöstra delen av bränningsområdet är för smal även för fyrhjulning). Från norr kan man köra in med bil på vägen som leder till sommarstugorna. Närmaste bra vändyta är där vandringsleden korsar som går ner till vindskyddet vid Alsterstjärnarna.

Centrumkoordinater för bränningen (SWEREF 99TM): 440351 / 6612898

Översiktskarta. Bränningsområdet i Kittelfältet markerat med rött. Ytan är ca 4 ha, och området ansluter direkt till den förra bränningen som gjordes 2015. Grönt visar gränserna för naturreservatet.

Beskrivning av bränningsobjektet

Kittelfältet ligger inom Brattforsheden, som är ett område av stort geologiskt intresse och ett av Sveriges mest välbevarade isälvsdeltan. Stora delar av området består av sandmarker bevuxna med torr och mager tallskog, och här finns intressanta markformationer med dödisgropar och sanddyner. I området finns också ett intressant växt- och djurliv med sällsynta växter och insekter som är knutna till öppna sandmarker, däribland mosippa och en av de nordligaste populationerna av sandödla.

2015 brändes en yta på ca 9 hektar i naturreservatet. Det nu aktuella bränningsobjektet gränsar direkt mot den förra bränningen.

Brattforsheden är ett naturvårdsområde där skogsbruk bedrivs i stora delar av området, men inom området finns också flera mindre naturreservat som sköts och förvaltas av Länsstyrelsen. Naturvårdsbränning och andra åtgärder görs i naturreservaten för att gynna arter som är anpassade till luckiga, glesa tallskogar med öppna sandblottor.

Området är välbesökt med många vandringsleder. Det finns också sommarstugor inom området.

Naturreservatet Kittelfältet är bildat för att bevara och visa de intressanta ytformerna med bland annat dödisgropar. Området ingår också i Natura 2000-nätverket. Markägare är staten genom Naturvårdsverket.

Bron över bäcken strax norr om Kittelfältets södra entré. Bron är för smal för att köra över med fyrhjuling. Vid bränningen 2015 löstes detta med att några stockar lades upp vid sidan av bron för att bredda den.

Beskrivning av bränningsorganisation

Bränningen utförs med i huvudsak egen personal från Länsstyrelsen, kompletterat med underentreprenörer för framförallt efterbevakning.

Bränningsledare är Jenny Sander (010-2247486 eller 072-2440488).

Målsättningar med naturvårdsbränningen

Målsättningen är att glesa ut beståndet och skapa brandskadade tallar. Det är en fördel om humuslagret bränns bort på en del ytor för att skapa sandblottor för arter som mosippa, sandödlor och insekter knutna till öppna sandmarker.

- Hög överlevnad för tall (minst 60% överlevnad). Med tanke på den höga sekundärdödligheten på brandfältet från 2015 pga mindre märgborre och torkstress så räknar vi även här med en hög sekundärdödlighet.
- Inslag av brandskadade tallar för att skapa framtida naturvärdesträd.
- Upptorkningen bör vara tillräcklig för att finbränslet (lavar och mossor) ska kunna brinna över hela området. Området ska få glödbinna i tre dagar innan eftersläckning görs för att öka chansen för uppkomst av sandblottor.

Om det är möjligt ur säkerhetssynpunkt får brandintensiteten i de sydvända slutningarna gärna vara högre för att glesa ut trädskiktet ordentligt och öka solinstrålningen särskilt mycket där.

Vattenkällor

Vatten tas från sjön Alstern som är gräns i sydväst för bränningsområdet. Bitvis är kanten ner mot sjön ganska brant, men det bör gå att hitta en lämplig plats nordväst om bränningsområdet. Vid Stegelviken går det att köra ända ner till vattnet vid båtplats, men då blir matarlinjen avsevärt längre.

Brandgränser

I sydväst gränsar området till sjön Alstern.

I sydost mot den bränning som gjordes 2015. Eftersom det 2015 brann ytligt så finns det möjlighet att det kan brinna om även på denna yta. Ett förslag, som bör tänkas över, är om vi ska prova att låta en zon brinna om för att se om vi på det viset kan tunna ut humuslagret ytterligare.

I nordost följer gränsen en bred vandringsled.

I nordväst finns ingen naturlig gräns, men det är öppen tallskog med god sikt. Det finns en antydan till stig som går ner mot vattnet från vandringsleden. Föreslår att följa denna med röjsåg och röja ner blåbärsris, ljung och småträd i gränsgatan, kompletterat med att man packar med fyrhjuling. Det är förbjudet att utföra någon sorts markbearbetning enligt reservatets föreskrifter, så om möjligt ska området brännas utan att någon grävning görs av mineraljordsträng eller liknande.

Bränsletyp /struktur

Skogen består av öppen tallskog på sandmark. Enstaka uppslag av björk och smågranar finns genom hela området, men på de allra flesta platser finns inte något stegbränsle som når upp till tallkronorna. Död ved saknas i princip i området. Längs strandkanten finns en gles bård av al.

Finbränslet i bottenskikt består framförallt av renlavar och väggmossa under ett fältskikt av blåbärsris. Fläckvis ersätts blåbär av lingon, och särskilt i norra delen av området finns gott om fläckar utan fältskikt, med enbart lavar och mossor. Humuslagret är ca 4-10 cm.

I sydost finns en stor dödisgrop med branta kanter. Längst ner i botten av denna finns en liten våtmark.

Skyddsobjekt

Inom bränningsområdet finns inga kända skyddsobjekt. Ca 250 m nordväst om bränningsområdet finns flera sommarstugor.

Riskobjekt

- A. Torrträd längs leden i nordost. Ta ner de som riskerar falla över gränsen.
- B. Torrträd och granar längs sjökanten. Ta ner/kvista upp närmast gräns.
- C. Sluttningen utanför bränningsområdet i nordväst utgör en potentiell risk. Vid sydlig - sydostlig vind bör inte bränning genomföras pga risken för gnistkast som sprider sig uppför sluttningen.

Förberedande åtgärder

Före bränningsdag:

Fäll riskträd och röj av och packa vegetationen längs gränsgatan.

Bränningsdag:

Utläggning av utrustning och pumpstest på förmiddagen. Påbörja uppvattning av gränsen där tändningen kommer börja.

Samling för lunch och gemensam säkerhetsgenomgång.

Tändning ca kl. 13.

Bränningen beräknas ta ca 4-5 timmar.

Gemensam utvärdering och överlämning till efterbevakningspersonal ca kl 18-19.

Utrustning och personal

- Två pumpar (en ordinarie och en reserv).
- Grovslang fram till området (beroende på pumpplacering), extra slang vid var tredje koppling.
- Manöverslang runt hela landgränsen samt rullar med extra slang vid varannan koppling.
- Sprinklers att placera ut där det är lämpligt.
- Eventuellt en bassäng vid vandringsleden för att enklare fylla vattenkannor.

Länsstyrelsen räknar preliminärt med att ha ca 10 personer på plats under bränningen (se lista nedan). Efter bränningen kommer utvilad efterbevakningspersonal som påbörjar eftersläckningen och är på plats den första natten. Dag två kommer ytterligare några personer ut för att fortsätta eftersläckningen.

Bränningsledare är Jenny Sander (010-2247486 eller 072-2440488).

1 bränningsledare
1 pumpskötare
1 tändare
5 gränsbevakning
1 uppföljning
1 mediakontakt (kan ev kombineras med nedanstående)
1 serviceperson som fixar utkörning av vatten, bränsle och annat vid behov. Kan ev kombineras med mediakontakt.

Riktvärden för FWI

FWI under bränningen bör inte gå utanför följande gränsvärden. Beräkning av FWI ska göras på väderdata lokalt. Undantag kan bli aktuella beroende på väderförhållandena i övrigt lokalt. Om avsteg görs från följande riktvärden så ska anledningen till detta dokumenteras skriftligen.

$15 < FWI < 28$
 $ISI < 10$
 $FFMC < 90$

Värdet för rH ska inte vara lägre än värdet för temperaturen under själva bränningen (dvs. om temperaturen är 25 grader får rH inte understiga 25).

Uppföljning under bränningen

Aktuella FWI-värden för bränningsdagen laddas ned och sparas. Var 30:e minut under bränningen noteras relativ luftfuktighet (Rh), lufttemperatur, vindriktning, vindhastighet samt flamlängd och brandfrontens läge ritas in på karta.

Eftersläckning

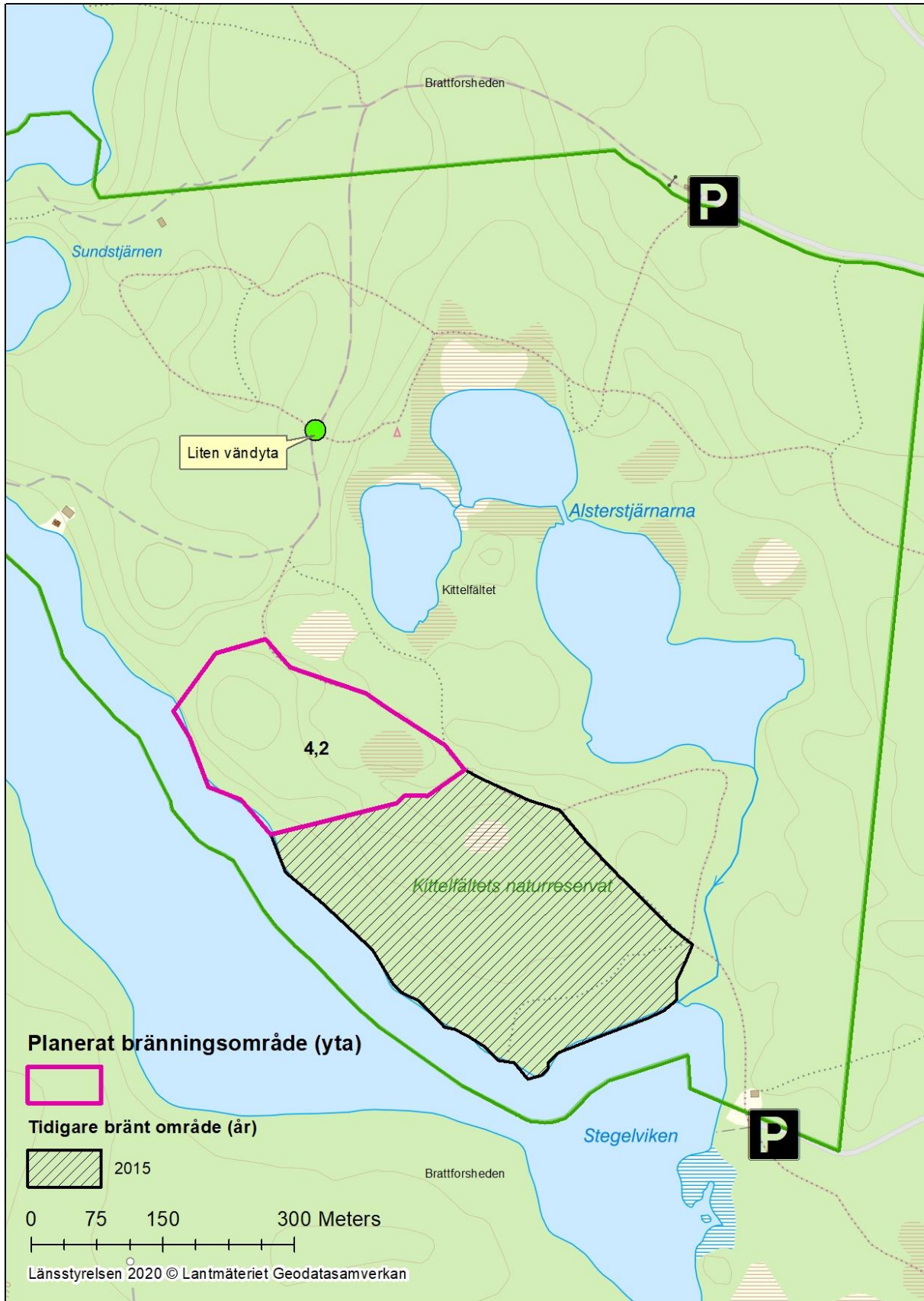
Zonen närmast områdesgränsen (ca 20 m in i området) kan eftersläckas omedelbart efter bränning för att underlätta efterbevakningen. Resten av området ska låtas glödbrinna i tre dagar innan det eftersläcks.

Efterbevakning

Särskild uppmärksamhet behövs längs den nordvästra gränsen för att se till att inte en glödbrand kryper ut ur området där det inte finns någon naturlig gräns, samt mot det gamla brandfältet i sydost.

Området ska bevakas tills det gått tre dagar utan rök under eftermiddagen. Om det kommer in blåsigt och torrt väder kan ytterligare besök vara motiverade.

Detalj karta (1:5000) med besöksparkeringar och vändyta markerad.